

Code Rendement en Risico

Gedragscode betreffende de voorlichting over het rendement en risico van beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met winstdeling

Preambule

De code Rendement & Risico is een gedragscode van het Verbond van Verzekeraars. Op 1 januari 1997 trad de eerste versie in werking. Het doel van deze code is om consumentenvoorlichting te verbeteren. In eerste instantie ging het om levensverzekeringen en spaarkasovereenkomsten waarbij de premie wordt belegd. De code had als doel om consumenten bij de aankoop van deze producten een beter inzicht te geven in de invloed van rendement en risico op de uitkeringen. In 1998 werd de code uitgebreid met regels over levensverzekeringen waarbij de uitkering afhankelijk is van winstdeling door de verzekeringsmaatschappij.

Sindsdien hebben diverse wijzigingen in wetgeving en/of nieuwe inzichten ten aanzien van consumentenvoorlichting geleid tot nieuwe versies van de code.

Dat geldt ook voor deze versie van de code. Deze is sinds 20 juni 2012 van kracht. In de laatste jaren zijn de wettelijke voorschriften voor het informeren van consumenten bij de aankoop van levensverzekeringen sterk uitgebreid. Veel onderdelen van de oude code zijn daarbij in wetgeving omgezet. Toch houdt het Verbond van Verzekeraars behoefte aan een eigen gedragscode om te voorzien in gewenste aanvullingen op wettelijke regels.

I Algemene bepalingen

Artikel 1

Het doel van de Code Rendement en Risico (hierna: Code) is om consumenten helder voor te lichten bij de verkoop van beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met winstdeling.

Artikel 2

De Code wordt toegepast door verzekeraars die de Code zonder enig voorbehoud hebben aanvaard. Verzekeraars die producten aanbieden via een intermediair, zien erop toe dat dit intermediair de Code naleeft.

Artikel 3

Verzekeraars die de Code toepassen moeten consumenten hierover informeren bij de verkoop van beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met winstdeling. Dit gebeurt ten minste door het opnemen van de volgende zin in de offerte:

“<naam verzekeraar> onderschrijft de Code Rendement en Risico”.

Artikel 4

Het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (hierna: Kifid) ziet toe op de correcte naleving van de Code door de verzekeraars die de code hebben onderschreven. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het Kifid in dit verband zijn beschreven in bijlage 2.

Artikel 5

Het Verbond aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de toepassing van de Code door verzekeraars en/of de toetsing door Kifid alsmede voor de gevolgen van publicatie van uitspraken.

Artikel 6

Verzekeraars die de Code hebben onderschreven vrijwaren het Verbond voor alle aanspraken van consumenten uit hoofde van de door consumenten geleden schade voortvloeiende uit de uitingen van verzekeraar, tenzij er sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van het Verbond.

II Richtlijnen voor communicatie-uitingen inzake beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met winstdeling

Artikel 7

Het gebruik van een klein lettertype moet worden vermeden. De volgens de Code te verstrekken informatie moet op een logische plaats in de communicatie-uiting staan en zeker niet in de marge. De leesbaarheid van de informatie mag op geen enkele wijze worden bemoeilijkt.

Artikel 8

Het begrip 'sparen' moet terughoudend worden gebruikt. Het gebruik van het begrip 'sparen' in kopteksten is verboden.

Artikel 9

Eventuele specifieke kenmerken van een communicatiemedium kunnen een rechtvaardiging zijn om beperkingen aan te brengen in de te verschaffen informatie, mits daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan de uitgangspunten en richtlijnen van de Code.

Beleggingsverzekeringen

Artikel 10

In alle communicatie-uitingen waarin voorbeeldkapitalen worden getoond moet aan de consument duidelijk worden gemaakt dat beleggen een risico met zich meebrengt en dat de uitkomst onzeker is. Voorbeeldkapitalen voor individuele consumenten worden getoond op basis van een historisch rendement, een standaardrendement en een pessimistisch rendement. Eventueel wordt dit aangevuld met een eigen voorbeeldrendement.

Artikel 11

Als voorbeeldkapitalen worden getoond op basis van bruto voorbeeldrendementen, dan dient voor elk van die rendementen het netto rendement op de premie(s) op de einddatum te worden vermeld.

Artikel 12

Indien in een koptekst een voorbeeldkapitaal wordt genoemd, dient direct daaropvolgend de volgende zinsnede te worden vermeld:

... 'bij een voorspelling op basis van <x>%'

Levensverzekeringen met winstdeling

Artikel 13

In alle communicatie-uitingen waarin voorbeeldkapitalen worden getoond moet aan de consument op een begrijpelijke manier worden uitgelegd dat het kapitaal bestaat uit een gegarandeerd deel en een deel dat afhankelijk is van winstdeling (voorbeeldwinstkapitaal). Daarbij moet duidelijk worden gemaakt dat de uitkomst van winstdeling onzeker is.

Ten minste moet worden vermeld:

- een voorbeeldkapitaal als de som van het gegarandeerde verzekerde kapitaal en een voorbeeldwinstkapitaal op basis van een winstdelingspercentage van 0%,
- een voorbeeldkapitaal als de som van het gegarandeerde verzekerde kapitaal en een voorbeeldwinstkapitaal op basis van het gemiddelde historische winstdelingspercentage. Naast of in plaats van het historische winstdelingspercentage mag een lager percentage worden gebruikt.

Artikel 14

Bij elk voorbeeldkapitaal moet het gehanteerde winstdelingspercentage worden vermeld. Als het winstdelingspercentage bruto is, moet ook het netto winstdelingspercentage worden genoemd.

BIJLAGE 1

DEFINITIES

De meest essentiële begrippen in de Code worden als volgt gedefinieerd:

Communicatie-uitingen (ongewijzigd)

Dit zijn alle vormen van communicatie naar consumenten door verzekeraars, door middel van advertenties, brochures, audiovisuele toepassingen, internettoepassingen, offertes en andere uitingen, niet zijnde de financiële bijsluiter.

Beleggingsverzekering (ongewijzigd)

Dit is een overeenkomst van levensverzekering, waarbij het voor belegging in aanmerking komende deel van de inleg (de premie) wordt belegd in (een combinatie van) aandelen, obligaties, deposito's, vastgoed of andere beleggingscategorieën en waarbij het risico van beleggen geheel of gedeeltelijk bij de verzekeringnemer ligt. Hieronder worden ook spaarkasovereenkomsten verstaan.

Levensverzekering met winstdeling (ongewijzigd)

Dit is een levensverzekering met contractuele overrentedeling en/of maatschappijwinstdeling. Hieronder worden in deze Code niet verstaan:

- levenslange levensverzekeringen bij overlijden
- winstdelende risicoverzekeringen
- spaarhypotheken

Voorbeeldwaarden

Vervallen, komt niet voor in de Code

Voorbeeldkapitaal (ongewijzigd)

Bij beleggingsverzekeringen:

Dit is het bedrag dat tot uitkering kan komen aan het einde van de looptijd van de beleggingsverzekering, indien het voorbeeldrendement jaar op jaar wordt gerealiseerd. Bij spaarkasproducten mag de eventuele tontinewinst inbegrepen worden in het voorbeeldkapitaal.

Bij levensverzekeringen met winstdeling:

Dit is de som van het voorbeeldwinstkapitaal en het gegarandeerde kapitaal.

Beleggingsrisico (ongewijzigd)

Dit is de onzekerheid over het te realiseren beleggingsrendement op het beleggingsdeel bij beleggingsverzekeringen.

Eigen voorbeeldrendement

Vervallen. Heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte van Nrgfo en is bovendien tijdgebonden door de verwijzing naar de Nrgfo.

Voorbeeldrendement

Vervallen.

NHG-rendement

Vervallen.

Standaard rendement (nieuw)

Het standaard rendement dat wettelijk is voorgeschreven voor gebruik in wettelijk verplichte informatiemiddelen en in informatiemiddelen waarmee consumenten producten van verschillende aanbieders met elkaar kunnen vergelijken, zoals offertes.

Bruto rendement (ongewijzigd)

Rendement voor aftrek van alle kosten.

Netto rendement (ongewijzigd)

Rendement na aftrek van alle kosten.

Fonds

Vervallen.

Contractuele overrentedeling (ongewijzigd)

Dit is een methode van winstdeling. Hierbij wordt de winstdeling vastgesteld op basis van een objectieve interest maatstaf.

Maatschappijwinstdeling (ongewijzigd)

Dit is een methode van winstdeling. Hierbij stelt de verzekeraar de winstdeling vast op basis van zijn bedrijfsresultaat.

Winstdelingspercentage (ongewijzigd)

Dit is het percentage op jaarbasis dat bij levensverzekeringen met winstdeling wordt toegepast om de voorbeeldwinstkapitalen te berekenen.

Gegarandeerd kapitaal

Vervallen.

BIJLAGE 2

REGLEMENT

op de toetsing van de Code

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

1. Het Verbond
Het Verbond van Verzekeraars.
2. De Codemaatschappij
De maatschappij die de Code Rendement en Risico heeft onderschreven.
3. De Code
De Code Rendement en Risico.
4. Werkdag
Een dag waarop het kantoor van het Klachteninstituut Verzekeringen geopend is.

Artikel 2

Taak

1. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut (hierna: Klachteninstituut) ziet achteraf toe op een correcte naleving van de Code door de maatschappijen.
2. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut kan gevraagd of ongevraagd het Verbond aanbevelingen doen met betrekking tot de Code.
3. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut kan handelen op grond van:
 - a. een klacht, ingediend door een derde;
 - b. publieksmateriaal van een maatschappij dat hem onder ogen komt.
4. Een beslissing naar aanleiding van een klacht of eigen onderzoek neemt de (fungerend) directeur in beginsel binnen twintig werkdagen nadat hij van alle feiten en omstandigheden heeft kennis genomen.

Artikel 3

Besluiten

1. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut en in hoger beroep de daarvoor aangewezen persoon of instantie (zie artikel 5), zijn bij uitsluiting van iedere andere instantie bevoegd om publieksmateriaal, dat krachtens dit reglement ter kennis van de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut is gebracht, op correcte naleving van de Code te toetsen.
 2. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut doet zijn uitspraken schriftelijk en met redenen omkleed.
 3. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut kan te allen tijde die deskundigen raadplegen welke hij nodig acht.
-

Artikel 4

Procedure bij niet naleven van de Code

1. Indien naar het oordeel van de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut door een Codemaatschappij niet, niet juist of niet volledig wordt voldaan aan de Code, wordt de betrokken maatschappij daarvan in kennis gesteld met het verzoek de Code, binnen een door de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut bepaalde termijn, naar behoren toe te passen.
2. De betrokken maatschappij kan naar aanleiding van het in lid 1 bepaalde oordeel van het Klachteninstituut en de door deze bepaalde termijn de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut verzoeken om gehoord te worden.
3. De hoorzitting vindt binnen twintig werkdagen na het ingediende verzoek plaats.
4. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut geeft binnen tien werkdagen na de hoorzitting schriftelijk aan de betrokken maatschappij zijn standpunt weer.
5. Indien een maatschappij, na afronding van de in de leden 1 tot en met 4 beschreven procedures, geen of onvoldoende gevolg geeft aan het verzoek van de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut om zijn publieksmateriaal conform de Code aan te passen, kan de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut de betrokken maatschappij het recht ontzeggen zich te presenteren als een Codemaatschappij.
6. De beslissing tot ontzegging wordt de betrokken maatschappij medegedeeld bij aangetekend schrijven met ontvangstbericht.

Artikel 5

Hoger beroep

1. De maatschappij die het recht wordt ontzegd zich te presenteren als een Codemaatschappij, kan binnen twintig werkdagen na ontvangst van de in artikel 4, lid 6 bedoelde brief, hiertegen beroep aantekenen door middel van een aangetekend schrijven dat is gericht aan de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut.
2. Indien een dergelijk beroep wordt ingesteld zal de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut, na overleg met het Verbond en de Consumentenbond, een onafhankelijke persoon of instantie benoemen. Indien het overleg niet tot een benoeming leidt, zal de benoeming plaats vinden door de voorzieningenrechter van de rechtbank te 's-Gravenhage.
3. Deze persoon of instantie zal, indien dat wordt gewenst, partijen horen en zal uitspraak doen omtrent de beslissing van de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut.
4. De uitspraak in hoger beroep heeft het karakter van een arbitraal vonnis in de zin van artikel 1020 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering.
5. De kosten van het hoger beroep zulks met in begrip van die van het verlot tot tenuitvoerlegging als bedoeld in artikel 1062 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering zijn voor rekening van de in het ongelijk gestelde partij.

Artikel 6 **Bekendmaking**

1. Indien de beslissing waarin een maatschappij het recht is ontzegd zich te presenteren als een Codemaatschappij, onherroepelijk is geworden, wordt het Bestuur van de Sector Levensverzekering van het Verbond door de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut hierover geïnformeerd. De betrokken maatschappij dient met onmiddellijke ingang uit alle publieksuitingen de verwijzingen te verwijderen waaruit zou kunnen worden afgeleid dat zij een Codemaatschappij is.
2. Indien lid 1 van toepassing is, zal de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut, met betrekking tot de uitspraak het volgende bekend maken:
 - a. de naam van de betrokken maatschappij;
 - b. productnaam.
3. Voor de toepassing van lid 2 wordt gebruik gemaakt van een door het Verbond, in overleg met de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut, opgesteld standaard persbericht.

Artikel 7 **Procedure bij overschrijding termijnen**

1. Indien een maatschappij zich niet houdt aan de in artikel 4, lid 1, beschreven termijnen, kan de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut de betrokken maatschappij het recht ontzeggen zich te presenteren als een Codemaatschappij.
2. Artikel 4, lid 6 alsmede de artikelen 5 en 6 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 **Hernieuwde toelating**

1. Een maatschappij, die het recht ontzegd is zich te presenteren als een Codemaatschappij, kan dit recht terugkrijgen bij een volgende toetsing van publieksmateriaal door de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut.
2. De betrokken maatschappij kan de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut verzoeken zijn publieksuitingen te toetsen.
3. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut zal de betrokken maatschappij binnen twintig werkdagen na het verzoek daartoe van het resultaat van deze toetsing op de hoogte stellen.
4. Artikel 5 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 **Aansprakelijkheid**

1. Het Klachteninstituut, zijn (fungerend) directeur en zijn medewerkers van het Klachteninstituut aanvaarden geen aansprakelijkheid voor de toepassing van de Code door maatschappijen.

2. Voor schade die de consument door een uiting van de maatschappij lijdt, is noch het Klachteninstituut, noch de (fungerend) directeur noch de werknemers van het Klachteninstituut, aansprakelijk, tenzij er met betrekking tot die uiting sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut of de medewerkers van het Klachteninstituut.
3. De maatschappij vrijwaart de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut, zowel als de werknemers van het Klachteninstituut, voor alle aanspraken van consumenten uit hoofde van door deze consumenten geleden schade voortvloeiende uit de uitingen van de desbetreffende maatschappij, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut of de medewerkers van het Klachteninstituut.
4. Het Klachteninstituut noch de voor een hoger beroep aangewezen persoon of instantie zijn aansprakelijk voor schade die ontstaat door de uitspraken of de publicatie daarvan nadat de uitspraken in kracht van gewijsde zijn gegaan, tenzij er bij de voorbereiding van de betrokken beslissing zo fundamentele rechtsbeginselen zijn veronachtzaamd dat van een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak niet meer kan worden gesproken en er voor het overige is voldaan aan de vereisten van burgerrechtelijke aansprakelijkheid.

Artikel 10 **Evaluatie**

1. Een jaar na de inwerkingtreding van dit reglement zal de wijze van toetsing worden geëvalueerd. Het bestuur van de Sector Levensverzekering van het Verbond besluit dan of de manier van toetsing zal worden gecontinueerd.
2. De (fungerend) directeur van het Klachteninstituut brengt jaarlijks een kort verslag van zijn werkzaamheden en ervaringen in het kader van de Code uit aan het bestuur van de sector Levensverzekering van het Verbond en aan de Consumentenbond.

Artikel 11 **Overige bepalingen**

1. Dit reglement treedt in werking op 1 oktober 2003 en vervangt het reglement van april 1998.
2. Ter zake van de uitvoering van dit reglement wordt het Verbond op grond van artikel 18 lid 2 van de statuten van het Verbond geacht te worden vertegenwoordigd door het bestuur van de sector Levensverzekering van het Verbond.
3. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur van de sector Levensverzekering van het Verbond, nadat de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut gehoord is.
4. Wijzigingen in het reglement worden vastgesteld door het bestuur van de sector Levensverzekering van het Verbond, nadat de (fungerend) directeur van het Klachteninstituut gehoord is.